

Onderwerp

Verruiming bestedingsdoel Stimuleringsbudget IJssel-Vecht ter dekking van lasten samenhangend met deelname aan pilot waterstofbus Qliner 315

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten

1. Het bestedingsdoel van het stimuleringsbudget van € 1,0 miljoen voor verduurzaming openbaar vervoer IJssel-Vecht iets te verruimen naar "verduurzaming openbaar vervoer Flevoland", zodat ook de lasten samenhangend met verduurzamingsmaatregelen in andere concessies van het openbaar vervoer in Flevoland (al dan niet gedeeltelijk) hieruit kunnen worden gedekt;
2. Kennis te nemen van het voornemen van Gedeputeerde Staten om samen met Provincie Fryslân, OV-bureau Groningen-Drenthe en Arriva te gaan deelnemen aan een pilot van twee jaar, waarbij een tot waterstofbus om te bouwen touringcar wordt ingezet op Qliner 315 Groningen - Emmeloord en waarbij Provincie Flevoland 1/3^e deel van de lasten voor de ombouw van de touringcar draagt (zijnde maximaal € 337.000), te dekken vanuit het stimuleringsbudget verduurzaming openbaar vervoer Flevoland.

2. Doelstelling programmabegroting

Dit onderwerp past binnen het programma Energie, Milieu en Klimaat, programmaonderdeel 5.2 Energie en Klimaat, doel 'Ergieneutraliteit in 2030 (inclusief mobiliteit)' en binnen het programma Mobiliteit, programmaonderdeel 6.1 Openbaar vervoer, doel 'goed toegankelijk en betaalbaar openbaar vervoer'.

3. Eerdere behandeling

Op 30 januari 2019 hebben uw Staten besloten om een bedrag van € 1,0 miljoen te oormerken om gezamenlijk met de provincie Gelderland (en op termijn mogelijk Overijssel) in de periode tot en met 2020 initiatieven ter verduurzaming van het openbaar vervoer in de concessie IJssel-Vecht financieel te ondersteunen, waarvan € 0,5 miljoen ten laste van de reserve duurzame energie en € 0,5 miljoen ten laste van het oormerk 'hernieuwbare energie' in de Brede Bestemmingsreserve wordt gedekt.

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

Het oormerken van bedragen binnen de provinciale, niet aan GS gedelegeerde reserves is een bevoegdheid van Provinciale Staten. Doel van het verruimen van het bestedingsdoel van het op 30 januari 2019 geormerkte bedrag van € 1,0 miljoen is om meer mogelijkheden te creëren om de verduurzaming van het openbaar vervoer in Flevoland te stimuleren.

5. Verdere behandeling PS

De uitvoering van de pilot met de waterstofbus zal door Gedeputeerde Staten ter hand worden genomen. Provinciale Staten zullen periodiek worden geïnformeerd over de stand van zaken en ontvangen eind 2020 een evaluatie van de benutting van het stimuleringsbudget.

6. Korte toelichting op voorstel

Op 19 november 2019 hebben Gedeputeerde Staten besloten om met het OV-bureau Groningen-Drenthe, Provincie Fryslân en Arriva het gesprek aan te gaan over deelname aan een pilot met een tot waterstofbus om te bouwen touringcar op

Provinciale Staten

25 maart 2020

Agendapunt

Lelystad

4 februari 2020

Registratienummer

2545537

Afdeling/Bureau

SENB

Portefeuillehouder

Reus, J. de

Routing

Commissie Economie, Mobiliteit

en Samenleving:

4 maart 2020

Qliner 315 tussen Groningen en Emmeloord. Naar aanleiding daarvan is de pilot met betrokken partijen verder uitgewerkt in een businesscase. Ook zijn de voorwaarden besproken voor uitvoering van de pilot en voor de financiële bijdrage vanuit de overheden. Op basis hiervan zijn Gedeputeerde Staten voornemens om te gaan deelnemen aan de pilot. Overigens wordt momenteel onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor een doortrekking van de Qliner 315 naar Lelystad.

Omdat het vervoer in de concessie IJssel-Vecht nagenoeg volledig op een duurzame wijze zal worden uitgevoerd is het niet nodig om aanvullende maatregelen te nemen om de concessie verder te verduurzamen. Daarom wordt voorgesteld om het bestedingsdoel van het stimuleringsbudget verduurzaming openbaar vervoer, waarvoor uw Staten op 30 januari 2019 (kenmerk 2343852) € 1,0 miljoen hebben gereserveerd, iets te verruimen naar "verduurzaming openbaar vervoer Flevoland". Deze verruiming biedt de mogelijkheid om ook de lasten van verduurzamingsmaatregelen in andere concessies van het openbaar vervoer in Flevoland (al dan niet gedeeltelijk) te kunnen dekken, waaronder de bij beslispunt 2 genoemde pilot met de waterstofbus op Qliner 315.

7. Beoogd effect

De verruiming van het bestedingsdoel van het stimuleringsbudget van € 1,0 miljoen voor verduurzaming openbaar vervoer concessie IJssel-Vecht biedt de mogelijkheid om ook de lasten van verduurzamingsmaatregelen in andere concessies van het openbaar vervoer in Flevoland (al dan niet gedeeltelijk) te kunnen dekken, waaronder de pilot met de waterstofbus op Qliner 315. Het beoogde effect is daarmee de mogelijkheden vergroot worden om invulling te geven aan de ambitie van Provinciale Staten om de verduurzaming van het openbaar vervoer in Flevoland te versnellen.

8. Argumenten

1.1 Concessie IJssel-Vecht: nagenoeg 100% duurzaam openbaar vervoer

Op 30 januari 2019 (kenmerk 2343852) hebben uw Staten besloten om een bedrag van € 1,0 miljoen te oormerken voor de ondersteuning van initiatieven voor de verduurzaming van het openbaar vervoer in de concessie IJssel-Vecht. Provincie Gelderland heeft voor hetzelfde doel een bedrag van € 5,0 miljoen gereserveerd. Ingegeven door de ambitie van de Flevolandse en Gelderse Staten om de verduurzaming van het openbaar vervoer in de nieuwe concessie IJssel-Vecht te versnellen was de intentie om met dit stimuleringsbudget initiatieven te gaan ontwikkelen of te laten ontstaan die aanvullend op het aanbod van de concessiehouder IJssel-Vecht op korte termijn (2019-2020) uitgevoerd kunnen worden.

Het resultaat van de aanbesteding is echter boven verwachting gunstig: concessiehouder Keolis zet vanaf start concessie 96% elektrische voertuigen in, oplopend naar 100% aan het einde van de concessie. Daarmee is er naar het oordeel van het College geen aanleiding om aanvullende verduurzamingsmaatregelen te treffen in dit concessiegebied. Dit was ook aanleiding voor de drie provincies om het haalbaarheidsonderzoek naar de inzet van 10 waterstofbussen in deze concessie te staken.

1.2 Ruimte maken voor verduurzaming openbaar vervoer in heel Flevoland

Omdat de landelijke afspraken omtrent de verduurzaming van het openbaar busvervoer en de provinciale duurzaamheidsambities ook gelden voor de andere openbaar-vervoerconcessies in Flevoland en daar zinvolle initiatieven in beeld zijn, wordt voorgesteld om het bestedingsdoel van het gereserveerde stimuleringsbudget te verruimen naar "verduurzaming openbaar vervoer Flevoland". Deze verruiming biedt de mogelijkheid om ook de lasten van verduurzamingsmaatregelen in andere concessies in Flevoland (al dan niet gedeeltelijk) te dekken en zo alsnog de gewenste versnelling in de verduurzaming te bereiken.

Zoals op 30 januari 2019 met uw Staten afgesproken zal aan het einde van 2020 een evaluatie van de besteding van het stimuleringsbudget plaatsvinden.

2.1 De pilot biedt kansen voor de verduurzaming van het busvervoer

De pilot met de tot waterstofbus om te bouwen touringcar biedt kansen voor de verduurzaming van het busvervoer in Flevoland en daarbuiten. Vooral het commerciële busvervoer maar ook een deel van het openbaar vervoer maakt gebruik van touringcars. Voor deze markt van langeafstandsverbindingen is tot op heden nog geen geschikt duurzaam voertuig beschikbaar. Rijden op waterstof lijkt voor deze lange afstanden vooralsnog het meest kansrijk. De pilot helpt naar verwachting om de verduurzaming van dit deel van de busmarkt te stimuleren. Enerzijds om een signaal naar de busfabrikanten af te geven dat er behoefte is aan een dergelijk type waterstofbus en anderzijds om praktijkervaring op te doen met het rijden op waterstof op zo'n lange afstand.

2.2 Kansen voor tankpunt waterstof in Flevoland

Vooralsnog gaan de deelnemende partijen er vanuit dat de bus wordt getankt bij het tankstation dat in Groningen gerealiseerd gaat worden voor de 20 waterstofbussen die daar vanaf eind 2020 gaan rijden. Interessante optie voor Flevoland kan zijn om te onderzoeken of er ook een tankstation aan Flevolandse zijde gerealiseerd zou kunnen worden, dat ook door derden benut kan worden. Daarmee wordt ook de drempel verlaagd voor andere vormen van vervoer om de overstap te maken naar waterstof en wordt invulling gegeven aan het coalitieakkoord 2019-2023. Momenteel wordt ook onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor een doortrekking van Qliner 315 naar Lelystad. Een dergelijke doortrekking zou niet alleen aansluiten bij de ambitie van uw Staten om de openbaar vervoer verbinding naar Noord-Nederland te verbeteren maar kan ook aansluiten bij ideeën die er al bestaan voor het produceren en toepassen van waterstof in de omgeving Lelystad.

2.3 Flevoland betaalt 1/3^e deel van de lasten voor ombouw van de bus

De pilot wordt opgezet en gefinancierd door vier partijen: vervoerder Arriva, provincie Fryslân, Provincie Flevoland en OV-bureau Groningen-Drenthe. Dit zijn de partijen die ook betrokken zijn bij de reguliere exploitatie van Qliner 315. De exploitatie van Qliner 315 valt onder de concessie Noord- en Zuidwest Fryslân, waarvan provincie Fryslân de concessieverlener is. Provincie Flevoland en OV-bureau Groningen-Drenthe betalen mee aan de exploitatie van Qliner315 op hun eigen grondgebied. De inzet is dat de lasten voor de ombouw van de touringcar tot waterstofbus worden gedragen door de drie overheden, waarbij iedere overheid een gelijk deel betaalt (€ 337.000). Arriva zal de meerkosten in de exploitatie gedurende twee jaar en het projectmanagement rondom de ombouw voor haar rekening nemen, waarmee de bijdrage van Arriva van een vergelijkbare orde van grootte is.

2.4 Pilot past binnen doelstelling budget verduurzaming openbaar vervoer

De pilot met de waterstofbus op Qliner 315 past geheel binnen de doelstelling van het stimuleringsbudget. Met dit initiatief worden de busfabrikanten gestimuleerd om touringcars te gaan ontwikkelen die op waterstof kunnen rijden. De verwachting is dat wanneer vervoerders en overheden duidelijk en herhaaldelijk het signaal afgeven dat hier behoefte aan is, de fabrikanten eerder in beweging komen. Vanwege de goede aansluiting bij het doel van het stimuleringsbudget wordt voorgesteld om het Flevolandse aandeel in de lasten van de pilot te dekken vanuit dit stimuleringsbudget.

9. Kanttekeningen

Geen

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
		Tot